

Ny politisk organisation i Linköpings kommun från och med kommande mandatperiod, samt uppdrag till kommunstyrelsen att utarbeta nya reglemente

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Redovisat förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Ny politisk organisation i Linköpings kommun från och med kommande mandatperiod godkänns.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att utarbeta förslag till reglemente, bolagsordningar och generella ägardirektiv utifrån redovisade numrerade uppdrag. Reglemente och övriga styrdokument ska anpassas till förslag om ny kommunallag.
3. Reglemente ska beslutas av kommunfullmäktige senast i februari 2018. Bolagsordningar och allmänna ägardirektiv ska beslutas av det nyvalda kommunfullmäktige.

Ärende

Samhällsutvecklingen leder till ett stort förändringstryck vilket genererar utvecklingsbehov i offentliga verksamheter – inte minst i kommunala organisationer. Givet den tillgängliga mängden resurser i relation till vad som ska utföras kommer kommuner framöver stå under ett påtagligt omvandlingstryck. För växande kommuner som Linköping handlar det om att klara välfärden samtidigt som kommunen ska bidra till samhällsutvecklingen i stort.

Ovan beskrivna utmaningar tillsammans med en förändrad lagstiftning kräver en grundläggande revidering av nämnders och styrelsers uppdrag och arbetsätt. Linköpings kommuns organisation behöver anpassas till att möta nya utmaningar.

Kommunstyrelsen gav den 7 februari 2017, § 49 planeringsutskottet i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens politiska organisation inklusive nämndernas ansvar och organisering.

Härmed redovisas förslag till ny politisk organisation i Linköpings kommun. I förslaget anges utgångspunkter, inriktning och uppdrag för den nya politiska organisationen. Kommunfullmäktige föreslås godkänna ny politisk organisation från och med kommande mandatperiod. Dessutom föreslås kommunstyrelsen få i uppdrag att utarbeta förslag till reglemente, bolagsordningar och allmänna ägardirektiv utifrån redovisade uppdrag. Reglemente och övriga styrdokument ska anpassas till förslag om ny kommunallag. Dessa ska behandlas av kommunfullmäktige senast i februari 2018.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse

Bakgrund

Utgångspunkter

Linköping växer nu snabbt och kraven på kommunens förmåga ökar därmed inom samtliga ansvarsområden. Omvärldsanalyser pekar på ökade behov inom såväl utbildningssektorn som vård- och omsorgssektorn. Arbetskraftsbristen kommer att vara påtaglig samtidigt som etableringen av nyanlända på arbetsmarknaden förväntas bli resurskrävande. Linköpings kommun har i grunden goda förutsättningar att möta dessa utmaningar.

Inriktning

För att möta utvecklingen behöver kommunens förmåga att arbeta långsiktigt, uthålligt och strategiskt utvecklas. Detta inkluderar ökad samverkan och samarbete över organisationsgränser samt ökade krav på prioriteringar av de kommunala insatserna. Sammantaget kräver detta att den politiska förmågan på strategisk nivå stärks.

De politiska styrelsernas och nämndernas arbete måste stödjas av en professionell organisation med förvaltningar och bolag. Organisationen ska kunna möta, omsätta och genomföra politiska beslut och uppdrag. Högkvalitativa beslutsunderlag ska kunna utarbetas och de politiska processerna stödjas. Den professionella organisationen ska kunna bereda och fatta myndighetsbeslut samt arbeta utifrån vetenskapliga metoder och beprövad erfarenhet. Härtill är det centralt att den organisatoriska förmågan att systematiskt överföra kunskap mellan kommunala kärnverksamheter utvecklas. Utvecklingen ska präglas av ökad decentralisering och ansvarstagande.

Linköping ska möta förändringarna i den nya kommunallagen. Vidare ska en tillitsbaserad styrning skapa förutsättningar för en effektiv förvaltningsorganisation utifrån nytta, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att utarbeta förslag till reglemente, bolagsordningar och allmänna ägardirektiv utifrån nedan redovisade uppdrag. Nya reglemente ska beslutas av kommunfullmäktige senast i februari 2018 och nya bolagsordningar och allmänna ägardirektiv ska beslutas av det nyvalda kommunfullmäktige.

Generellt

1. Organisationen ska skapa förutsättningar för att utveckla den lokala demokratin, främja en bred demokratisk representation och bidra till att den kommunala verksamheten utvecklas effektivt utifrån Linköpings förutsättningar.
2. Styrelser och nämnders uppdrag ska, förutom att ta hänsyn till aktuell lagstiftning, i ökad utsträckning präglas av strategisk förmåga genom omvärldsanalys, långsiktighet, samarbeten och samverkan.

3. Organisationen ska möjliggöra att styrelse och nämnder inom sitt uppdrag kan ansvara för myndighetsutövning, beställning och utförande.
4. Anpassning ska ske till förslaget om ny kommunallag.
5. Rollfördelningen mellan den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen ska vara tydlig. Utvecklingen ska präglas av fortsatt decentralisering och ansvarstagande. Förvaltningsorganisationens uppdrag och roll ska tydliggöras i reglemente.
6. Reglemente ska beskriva arbetsformer i nämnder och styrelser. Beskrivningarna ska utformas utifrån ett processperspektiv där nämndernas uppdrag beskrivs utifrån principer om kunskapsinhämtning, analys och bedömning, dialog, beslut och uppföljning.
7. Organiseringen i nämnder och styrelser ska möta de strategiska utmaningarna och stärka kommunens förmåga att långsiktigt möta framtiden.
8. Nämnders och styrelsernas uppdrag preciseras i reglemente vilka beslutas senast februari 2018.
9. Vad det gäller arvoden och därtill angränsande frågor kommer Arvodeskommittén att framlägga förslag till kommunstyrelsen för slutligt ställningstagande i fullmäktige.

Kommunfullmäktige

10. Kommunfullmäktige ska bestå av 79 ledamöter och 41 ersättare.
11. Sju utskott för medborgardialog inrättas, varav fyra för kommunens yttre delar och tre för Linköpings tätort. Utskotten får uppdrag av kommunfullmäktige. Dialogerna ska vara en integrerad del av kommunens lednings- och styrsystem.
12. Borgmästaruppdraget renodlas. I uppdraget ingår att verka för att utveckla demokratin. Arbetet utförs av kommunfullmäktiges presidium i dialog med företrädare för varje parti.

Kommunstyrelsen

13. Kommunstyrelsen ska bestå av 13 ledamöter och 13 ersättare.
14. Tre kommunalråd varav ett för minoriteten är kopplade till styrelsen.

15. Separata organ tillskapas för:

- 1) beredning av ärenden till kommunstyrelsen.
- 2) strategiska diskussioner kring övergripande och långsiktiga frågor för kommunens utveckling samt uppsikt och tillsyn över förvaltningsorganisationen avseende ägar- och arbetsgivarrollen.

Kommentarer: I förslaget till ny kommunallag skärps kraven på kommunstyrelsen avseende ansvaret under kommunfullmäktige i relation till nämnderna och nämndernas verksamhet, dvs en skyldighet att ingripa vid behov. Kommunalråd utan övriga nämnduppdrag får ett särskilt ansvar för uppsikt, samverkan och samordning.

Kommunstyrelsens strategiska roll som ledande och samordnande organ stärks.

Ansvarsförhållandena att sitta som ledamot i både kommunstyrelsen och nämnd i förhållande till nya kommunallagen bör utredas.

Nämnderna

Sektor - Samhällsplanering

16. Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
17. Bygg- och miljönämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
18. Två kommunalråd (varav ett från majoriteten och ett för minoriteten) är kopplade till sektorn.

Sektor - Utbildning, arbetsmarknad och integration

19. Barn- och ungdomsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
20. Bildningsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
21. Arbetsmarknadsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
22. Kultur- och fritidsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.
23. Frågan om hela eller delar av ansvaret för ekonomiskt bistånd ska flyttas från socialnämnden till arbetsmarknadsnämnden utreds separat och preciseras i kommande reglemente.
24. Fördelning av ansvar för vuxenutbildningsfrågor – med inriktning på en tillhörighet till bildningsnämnden eller arbetsmarknadsnämnden utreds separat och preciseras i kommande reglemente.

25. Två kommunalråd (varav ett från majoriteten och ett för minoriteten) är kopplade till sektorn.

Sektor - Vårld och socialpolitik

26. Vårldsuppdraget är idag organiserat i fyra nämnder; socialnämnden, omsorgsnämnden, äldre- och utförarnämnden. Beslut om nämndorganisationen inom sektorn ska fattas av kommunfullmäktige senast i december 2017.

Två kommunalråd (varav ett från majoriteten och ett för minoriteten) är kopplade till sektorn.

Övriga nämnder

27. Valnämnden ska bestå av 7 ledamöter och 7 ersättare.
28. Överförmyndarnämnden ska bestå av 3 ledamöter och 2 ersättare.

Kommunalråd

29. Nio kommunalråd, med fast placering i organisationen inom de sektorer och med den fördelning som angivits ovan.
30. Kommunalråden och gruppledarna ska vara den gruppering som för de strategiska samtalen kring kommunens långsiktiga utveckling.
31. Kommunalråd har ett särskilt ansvar för regional och nationell samverkan samt för påverkansarbete.
32. Kommunalråd med ett sektoriellt samordningsansvar ska även inneha presidieuppdrag i nämnd inom sektorn. Kommunalråden ska ansvara för att leda samordningen mellan nämnder, med övriga sektorer samt svara för övriga samordningsuppdrag som beslutas av kommunstyrelsen.

Bolagen

33. Huvudprincip för styrelsesammansättning:
- *Styrelse sammansatt av förtroendevalda:*
Vid egen affär på marknaden, med direkta externa kunder och behov av politisk påverkan på affären ska styrelsen vara politiskt sammansatt.

- *Styrelse sammansatt av tjänstepersoner:*
Vid avsaknad av egen affär på marknaden, inga externa kunder eller ingen politik i genomförandet och affär ska styrelsen sammansättas av tjänstepersoner.

34. Styrelserna ska bestå av ordinarie ledamöter utan ersättare.
35. Stadshus AB utgör moderbolag. En politisk styrelse ska bestå av 11 ledamöter. Via Stadshus AB tillförsäkras en bred politisk insyn i dotterbolagen oavsett om dessa har en styrelse med politiska företrädare eller tjänstepersoner.
36. Dotterbolag med politiskt sammansatt styrelse ska bestå 11 ledamöter Tekniska verken i Linköping AB, AB Stångåstaden, Sankt Kors Fastighets AB och Visit Linköping & Co AB.
37. Dotterbolag med blandad styrelse bestående av politiska företrädare och externa ledamöter: Science Park Mjärdevi AB.
38. Dotterbolag med styrelse bestående av tjänstepersoner och/eller externa ledamöter. Berörda bolag: Linköping City Airport AB och Resmex Mark- och exploatering AB.
39. Lejonfastigheter AB kommer att erhålla nytt uppdrag enligt kommunstyrelsens beslut KS 2017-396. Beslut om bolagets styrelsesammansättning ska fattas av kommunfullmäktige senast i december 2017.
40. Dotterbolag som avvecklas/läggs vilande: Linköpingsexpo AB och Näringslivsutveckling i Linköping AB (Nulink).

Uppdrag till arvodeskommittén

41. Gruppleदारuppdraget bör ses över i syfte att säkerställa att gruppleदार ges rätt förutsättningar att genomföra sina uppdrag.
42. Förutsättningarna för nämndledamöter - ordförande, vice ordförande, ledamöter och ersättare – att utföra sitt nämndarbete bör ses över.
43. Arvodeskommittén bör särskilt beakta förutsättningarna för nämndordförande - vilka inte är kommunalråd - att hantera sina samverkansuppdrag. För att förutsättningarna för samordning mellan nämnder inte ska minska bör möjligheten att uppvärdera nämndordförandeskapet prövas.

44. Huruvida uppdraget som kommunalråd i minoritet bör utgöra 2/3 av ett heltidsuppdrag bör utredas.

Samråd

Arbetet med att ta fram förslag till ny politisk organisation har letts av kommunstyrelsens planeringsutskott, vilka varit delaktiga under hela processen. Dessutom har avstämningar gjorts i kommunstyrelsen.

[Kommunledningsförvaltningen](#)

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder och styrelser inom
kommunkoncernen